

10
GROSZY

NOWINY CODZIENNE

10
GROSZY

NASZE ABC

Rewolucje rosyjskie

Logika rozwoju wszelkich rewolucyj jest jednakowa — opinia taka jest dziś wypowiadana dość powszechnie. Jednak bodaj, czy wszyscy, którzy ją wypowiadają, należycie rozumieją, o co w dotychczasowym zagadnieniu chodzi.

Przed wszystkim nie jest rzeczą prostą określić to, co nazywamy rewolucją. Francja przechodziła rewolucje: 1789, 1830, 1848 i 1879 i wcale ich przebieg nie był do siebie podobny. Na przykładzie więc francuskim, trudno by stwierdzić słuszność zasady, że przebieg wszystkich rewolucyj jest jednakowy.

Ale postawmy sprawę konkretniej: Jaki mianowicie moment jest brany pod uwagę przez tych, którzy wskazują na jednakową logikę rozwoju każdej rewolucyj? Oto zazwyczaj pragną oni powiedzieć, że rewolucja pożera swych twórców.

Zjawisko to istotnie w całej pełni ujawniło się w czasie wielkiej rewolucyj francuskiej z lat 1789—94, natomiast następne rewolucje francuskie już tej reguły nie potwierdziły.

Czy zatem reguła odnośna nie jest słuszną? Jej obrońcy, ale już bardziej ściśli, stawiają sprawę tak: Zjawisko niszczenia własnych twórców jest właściwe tylko wielkim rewolucjom.

Jest to istotnie ujęcie bliższe prawdy, niestety tu zjawia się nowa trudność z tem, co nazwać „wielką rewolucją”. W tym względzie u teoretyków rewolucyj spotykamy się z różnymi poglądami. Najczęstszy z nich głosi, że wielka rewolucja zachodzi wtedy, gdy następuje zmiana warstwy rządzącej. Pogląd ten jednak nie zadowala w pełni, gdyż nie jest dość przejrzysty. Przy tym można zauważyć, że i w następstwie „małych rewolucyj” odchodzi jedna grupa kierownicza, a przychodzi druga.

Wobec powyższych trudności w zdefiniowaniu rewolucji, najbardziej przekonującym wydać się winien pogląd włoskiego pisarza Labriola, dla którego nima rewolucji jak długo choćby szczytki dotychczasowej organizacji państwowej istnieją. Dopiero gdy całkowicie i bez reszty zostanie zniszczony i państwowy aparat administracyjny i armia, mamy do czynienia wedle Labriola z prawdziwą rewolucją.

I istotnie, w czasie wielkiej rewolucji francuskiej tak było. Tam wtedy z klubów jakobińskich zaczął wyrastać nowy szkielet administracyjny, a z oddziałów „sankiulotów” nowa armia.

W Rosji było podobnie. Dotychczasowy aparat administracyjny znikł, rozpadł się. Armia została zburzona. Nowy aparat państwowy wytworzył się z „sowieców”, nowa armia wyszła z „czerwonej gwardii”. Z dawnego państwa pozostała tylko przestrzeń i ludzie, a cała machina państwa została stworzona od nowa.

Jeśli cechy wysunięte na front przez Labriola zastosujemy do znanych nam rewolucyj, to na nazwę rewolucji zasługuje tylko mała liczba ze znanych nam przewrótów dziejowych. Co do Francji, to tylko rewolucja z r. 1789/94 ma prawo do tej nazwy, ale i to jedynie do daty 27 lipca 1794, bo po tej dacie, czyli po t. zw. 9 Termidora Francja tylko zdobywała się na syntezę nowych urządzeń z dawnymi, tradycyjnymi.

Natomiast co do Rosji, to tu na przestrzeni jej dziejów stoimy w obliczu nie jednego, lecz kilku przewrótów, do których odnieść można cechy właściwe dla t. zw. wielkich rewolucyj. W Rosji to wszystko, co stanowi organizację

Wśród lotników balonowych panują sprzeczne opinie co do miejsca lądowania L. O. P. P.

Do tej pory nie nadeszły żadne wieści o losie balonu LOPP, na którym lecieli kpt. Janusz wraz z por. Brenkiem.

Rosyjskie władze lotnicze z całą gorliwością zajęły się poszukiwaniem zaginionych lotników. Do ekspedycji aeroplanowych przyłączyły się największe asy sowieckiego lotnictwa, jak Lewoniewski, bohater największych sukcesów sowieckiego lotnictwa, Polak z pochodzenia, oraz Babuszkin, słynny z wyprawy ratowniczej dla łamacza lodów Czelskina. Niestety, dotąd nie znaleziono butli z tlenem z balonu POPP, co wskazywałoby na kierunek lotu, choć znaleziono kilka butli z innych balonów.

GDZIE LĄDOWALI

Między lotnikami balonowymi, którzy dotąd przebywają w Moskwie, panują duże różnice zdań co do kierunku, w jakim należy poszukiwać kpt. Janusza i por. Brenka. Znakomity pilot belgijski, Demuyter, którego balon „Belgica” w tej chwili znajduje

się na pierwszym miejscu kandydatów na puhar, dowodzi, iż LOPP należy szukać na południowy wschód od Archangielska. Dr Tilgenkamp jest zdania, że raczej poszukiwania skierować należy na północny zachód, w stronę Karelii.

Kpt. Hynek, który wraz z por. Janikiem wrócili już z Moskwy do Warszawy, wątpi, aby balon LOPP mógł lecieć w tym samym kierunku, co Belgica. Belgica wlatowała 30 sierpnia o godz. 17 min. 16, a LOPP dopiero o godz. 18. Ponieważ niektóre balony doznały burzy, prawdopodobnie i LOPP, jako ostatni, nie mógł jej uniknąć, tym bardziej jeszcze, że kpt. Janusz w przeciwnieństwie do Demuytera był w koncepcji lotu ryzykantem. O ile pilot belgijski starał się na wszelki sposób uniknąć opadów i leciał na skraj depresji atmosferycznej zrzucając się przysług najsilniejszych wiatrów (co dało, jak wiemy świetne wyniki), o tyle kpt. Janusz zapowiadał dostanie się w szybkie prądy powietrzne.

NA STRONIE 3-EJ PO DAJEMY OPCWIADANIE UCZESTNIKA WALKI O PUHAR GORDON BENNETTA. KPT. PO MASKIEGO O PRZYGODACH NA BEZLUDZIACH ROSJI

55 samolotów na starcie Największe w Polsce zawody lotnicze

Polski świat lotniczy przeżywać będzie wielką emocję. W bieżącym miesiącu odbędą się bowiem zawody samolotów turystycznych o charakterze ogólnopolskim. Zawody odbędą się w dwóch terminach. Konkurs seniorów w okresie od 14 do 18 bm. i konkurs juniorów od 24 do 28 b. m.

Będą to zawody mające na celu próbę sprawności pilotów turystycznych oraz młodego narybku lotniczego, który walczyć będzie o palmę pierwszeństwa grupy juniorów.

Do konkursu seniorów zgłoszono 32 samoloty — wszystkie typu RWD 8, pilotowane przez najlepszych pilotów wszystkich polskich aeroklubów. Do konkursu juniorów zgłoszono 23 samoloty, w tem sześć typu RWD 5 oraz 17 RWD 8. Między in. w grupie młodzieży lotniczej mamy załogę kobiecą, mianowicie Wandę Modliborską i Marię Hrynakowską z Poznania.

Zawody polegać będą na dokonaniu trzydniowego przelotu na określonej zgry trasie i wykonaniu w tym czasie licznych, bardzo ciężkich prób technicznych. Będą to pierwsze w Polsce na tak wielką skalę zorganizowane zawody. Patronuje im LOPP zaś organizację sportową przeprowadza Aeroklub Polski. Zawody są jednym z ogniw realizacji hasła: „Uczmy się latać”

Ochrona lokali handlowych Wyniki konferencji w min. skarbu

Wczoraj odbyła się w ministerstwie skarbu konferencja z udziałem związku lokatorów i związku właścicieli nieruchomości.

Po długiej dyskusji ustalono, że nowela do ustawy o ochronie lokatorów, dotycząca lokali handlowych, wejdzie w życie w przewidzianym terminie, jednakże rząd wyda zarządzenie, uprawniające sądy do indywidualnego wstrzymania eksmisji do trzech lat. Wypowiedzenie lokalu handlowego zostanie obwarowane specjalnymi terminami. Właściciel

państwową, kilkakrotnie zniknął, aby na jego miejscu mogło powstać niejako nowe państwo.

Na tę właściwość dziejów rosyjskich wskazywał trafnie historyk polski Konieczny, którego uwagi co do tego, że w Rosji co kilka wieków całe oblicze państwa ulegało przewrotom o charakterze kataklizmów, są tym cenniejsze, że pojawiły się jeszcze przed ostatnią rewolucją rosyjską w r. 1917.

To sobie trzeba uświadomić w ocenie obecnych wydarzeń w Rosji.

W piątek przybywa minister Francji Bastide

W piątek, dnia 11 bm., o godzinie 17-ej przybędzie do Warszawy minister handlu Republiki francuskiej, p. Bastide.

Ministrowi będą towarzyszyć: komisarz generalny Wystawy Międzynarodowej 1937 r., p. Labbé, dyrektor gabinetu, p. Alphand oraz naczelnik Benedetti.

Chłodno Deszcze

Dziś — pogoda o zachmurzeniu zmiennym, z przelotnymi gżdziemi deszczami. Chłodno. Umiarkowane wiatry południowe i południowo-zachodnie we wschodniej połowie, a zachodnie i północno-zachodnie w zachodniej połowie kraju. Rano miejscami mglisto.

RADJOSTACJA I ZAPĄŁKI

Co do radiostacji, którą mieli nasi lotnicy na LOPP, kpt. Hynek przypuszcza, że już od kilku dni pewnie nie działa. Baterje, które zabrali ze sobą baloniarze, szybko się wyczerpują, przyczem deszcz i wilgoć najbardziej sprzyjały rozładowaniu.

Broni lotnicy nie zabierali, bo było to wzbronione, ale zapąłki mieli napewno, bo obaj palą tytoń i jak każdy lotnik balonowy napewno umieją je świetnie ochraniać przed zamoknięciem.

Dziś przyjedzie gen. Smigły-Rydz pociągiem specjalnym

PAT donosi:

Generalny inspektor sił zbrojnych gen. Edward Smigły Rydz wraca do kraju w czwartek dnia 10 b. m. W godzinach rannych tego dnia odbędzie się na stacji w Zembrzydowicach uroczyste powitanie wracającego z Francji naczelnego wodza, po czym specjalny pociąg wyruszy do stolicy, dokąd przybędzie o godz. 13.38. Na wszystkich stacjach, na których pociąg się zatrzyma, witać będą naczelnego wodza miejscowe władze oraz organizacje społeczne i ludność okoliczna. Szczególnie uroczyste powitanie nastąpi w stolicy.

Celem ujęcia w karby organizacyjne powstającej wszędzie inicjatywy do manifestacyjnego przyjęcia powracającego z doniosłej podróży naczelnego wodza, zawiązał się w stolicy specjalny komitet, jak również podobne komitety w miastach, położonych na szlaku podróży gen. Smigłego Rydz od stacji granicznej do stolicy.

Szczegółowy program tych uroczystości podany zostanie do wiadomości publicznej w najbliższym czasie.

SZCZEGÓŁY POWROTU

Jak się dowiaduje Agencja „Iskra”, Generalny Inspektor Sił Zbrojnych gen. Smigły Rydz wejdzie do Polski w czwartek, dnia 10-go b. m. o godz. 5-ej min. 34 przez stację graniczną Zembrzydowice.

Od Zembrzydowic do Warszawy podróżować będzie gen. Smigły Rydz pociągiem specjalnym, który wyruszy z Zembrzydowic o godz. 6 min. 15 i zatrzymywac się będzie na następujących stacjach: w Dziedzicach o godz. 7 min. 04, w Pszczynie o godz. 7 min. 23, w Katowicach o godz. 7 min. 57, w Sosnowcu o godz. 8 min. 12, w Zakąkowicach o godz. 8 min. 39, w Zawierciu o godz. 9 min. 07, w Częstochowie o godz. 9 min. 49, w Radomsku o godz. 10 min. 25, w Piotrkowie o godz. 11 min. 10, w Kolszku o godz. 11 min. 47, w Skierniewicach o godz. 12 min. 21. Do Warszawy przybędzie gen. Smigły Rydz o godz. 13 min. 38.

Ponadto bieg pociągu specjalnego zwalniany będzie przy przejeździe przez wszystkie inne stacje, aby umożliwić miejscowemu społeczeństwu powitanie Naczelnego Wodza.

W WENECJI

WENECJA, 9. 9. (PAT.). Dnia 7 i 8 b. m. w przejeździe z Paryża do Warszawy zatrzymał się w Wenecji dla krótkiego wypoczynku gen. Smigły - Rydz z małżonką.

Przedstawiciele miejscowych władz powitali p. generała na dworcu, gdzie zjawił się również

Jednomyslność kombatanów Zgody Polski z Czechami domagają się uczestnicy obrad FIDAC-u

KRAKÓW, 9. 9. (PAT.). Delegacja polska i czechosłowacka na kongres FIDAC-u uchwalili i podpisały tekst następującego oświadczenia:

„Byli kombatanami polscy i czechosłowaccy, zebrani w Krakowie z okazji 17-go kongresu FIDAC-u:

„Zbadawszy listy wymienione między sobą a dotyczące położenia mniejszości polskiej na Śląsku Cieszyńskim postanawiają zakończyć tę korespondencję uważając, że sprawa jest dostatecznie wyjaśniona.

„Głęboko przekonani, że dobre i na trwałe oparte wzajemne stosunki leżą w interesie obydwóch narodów, uznają, że los mniejszości polskiej na Śląsku Cieszyńskim musi nieunikinnie wpływać na charakter tych stosunków,

„Zwracając się z gorącym apelem do kogo należy, aby ta sprawa była załatwiona w duchu słuszności, zgodnie z istniejącymi traktatami.

„Jak tylko okoliczności na to pozwolą, kombatanami polscy i czechosłowaccy zorganizują w obu krajach manifestację przyjaźni polsko - czechosłowackiej.”

Deklarację podpisali: w imieniu delegacji czechosłowackiej: mjr. Antonin Sykora, mjr. Jaroslav Bohac, dr. Miroslav Lokay, Karel Mueller, dr. Lev Vokac. W imieniu delegacji Polski podpisał: gen. dr. Roman Górecki, dr. Bronisław Burghardt, mjr. Jan Ludyga - Laskowski, Kazimierz Smogorzewski, Jerzy Wroncki.

czelę z podsekretarzem Bastianinim szereg osób z pośród miejscowego społeczeństwa.

W WIEDNIU

WIEDEN, 9. 9. (PAT.). Dziś o godz. 14 na dworzec południowy przybył specjalnym pociągiem z Wenecji generalny inspektor Sił Zbrojnych gen. Smigły - Rydz. Na dworcu oczekiwał poseł R. P. Gawroński z małżonką. Po przywitaniu gen. Smigły - Rydz z małżonką w towarzystwie gen. Stachewicza oraz oficerów świty odjechał do poselstwa, po czym udał się na miasto celem dalszego zwiedzania zbiorów sztuki w muzeach Belvedere i galerii Lichtensteinów.

Komunistyczny bunt na okrętach portugalskich

LIZBONA, 9. 9. Bunt, który wybuchł wczoraj na pokładzie portugalskich okrętów wojennych, miał charakter wyraźnie komunistyczny. Minister marynarki wysłał niezwłocznie jednego ze swych adiutantów na pokład krążownika „Alfonso Albuquerque”. Zbuntowana załoga przyjęła kanonierkę wiozącą adiutanta ogniem karabinów maszynowych. Dwóch marynarzy odniosło rany. Adiutant powrócił do ministerstwa.

Czterech oficerów krążownika „Albuquerque” zbuntowani marynarze uwięzili, po czym krążownik

nik wraz z kontrtorpedowcem „Dao” popłynął w dół rzeki do morza. Wówczas z fortów nadbrzeżnych rozpoczęto ogień artyleryjski. Oba okręty zostały uszkodzone. „Albuquerque” osiadł na mieliźnie. Zbuntowana załoga została zatrzymana i uwięziona. Podobny los spotkał załogę torpedowca „Dao”.

Podczas bombardowania zbuntowanych okrętów przez artylerię forticzną 12 marynarzy zostało zabitych, 20 odniosło rany. Oficerowie obu zbuntowanych okrętów zostali przeniesieni w stan spoczynku.

Kim jest narzeczony Ks. Juljany Holenderskiej

HAGA, 9. 9. Ślub księżniczki Juljany z ks. v. Lippe — Biesterfeld odbędzie się w ciągu 2—3 miesięcy.

Ks. von Lippe-Biesterfeld urodził się w Jenie 29 czerwca 1911 r. Studia odbył w Berlinie, gdzie w roku ubiegłym uzyskał tytuł magistra praw. Od szeregu lat

jest współpracownikiem koncernu chemicznego „Interessen-Gemeinschaft Farben”, przebywając czas pewien w filii paryskiej, a ostatnio pracował w filii haskiej. Poznanie narzeczonych nastąpiło w czasie pobytu księżniczki Juljanny na tegorocznych wyprawach w Szwajcarii.

Drugie samobójstwo policjanta w Grójcu

GRÓJEC, 9. 9. O godz. 13.15 pozbawił się życia wystrzałem z rewolweru w głowę sekretarz Komendy Powiatowej w Grójcu, starszy przodownik Konstanty Tomanow, lat 42, Tomanow osierocił żonę i czworo dzieci. Był on jednym z dzielniejszych policjantów a służbę swoją w policji rozpoczął od Straży Obywatelskiej. Jako komendant posterunku Na-

sielsk wykazał wiele energii i inicjatywy. Odznaczony Krzyżem Zasługi.

Pół roku temu również w Komendzie Powiatowej w Grójcu pozbawił się życia starszy przodownik Filipczak.

Komendantem w Grójcu jest komisarz Sobieszczański.